

ЗМІСТ

Засідання двадцять перше, ранкове (Вівторок, 15 жовтня 2019 року)

Складення присяги народним депутатом України Копиленком О.Л.	...4
Складення присяги членом Центральної виборчої комісії Буглаком Ю.О.	...5
Виступи уповноважених представників від депутатських фракцій і груп	...6
Внесення змін до порядку денного другої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання	...14
Розгляд проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності органів суддівського врядування»	...15
Інформація про зміни у складі депутатських фракцій і груп	...39

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДВАДЦЯТЬ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
15 жовтня 2019 року, 12 година 30 хвилин*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, будь ласка, займайте свої місця і підготуйтеся до реєстрації.

Шановні колеги, прошу реєструватися.

У сесійному залі зареєструвалися 365 народних депутатів України. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Шановні колеги, я хотів би зробити кілька оголошень, і після цього надам слово нашим колегам.

Перше і, мабуть, найважливіше. Учора ми святкували День захисника України. Це важливе свято, але, на жаль, воно дуже часто з присмаком гіркоти. Тому я думаю, що і Верховна Рада України, і багато інших установ, просто громадян нашої держави повинні робити все для того, щоб, нарешті, запанував мир, щоб ми повернули свої території, щоб територіальна цілісність і незалежність більше ніколи не були під питанням та під зовнішньою агресією.

Друге не менш важливе питання. Я хотів би всіх привітати з тим, що вчора українська збірна довела, що ми вміємо і можемо грати у футбол. Не лише вміємо і можемо грати, а й перемагати. Думаю, що треба брати з них приклад і в інших сферах так само досягти успіхів.

Ще важливе питання, яке пов'язане з тим, що я вам сьогодні роздавав ось такі символічні долоньки. У мене була змога поспілкуватися на минулому тижні з дітьми – це була одна з київських гімназій. Це парадоксально, але діти ставили іноді такі запитання, які не турбують дорослих, настільки виважені, настільки збалансовані, розумні й глибокі, що диву даєшся. Я хочу побажати і собі, і вам, щоб ми не забували, для кого ми працюємо в цій залі. Сьогодні в нас також у гостях

дітки, думаю, що треба їх привітати. Дякую, приходьте до нас *(Оплески)*.

Сьогодні в нас є іменинник – Петро Іванович Павловський. Я вітаю колегу, бажаю здоров'я, наснаги. Пропоную, щоб усі долучилися до цих привітань *(Оплески)*.

Розпочинаємо нашу роботу. Колеги просили слово, я надаю 2 хвилини. Добре?

ЗАБРОДСЬКИЙ М.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»)*. Шановні колеги, 2 хвилини вашої уваги. Усі знають, що вчора в нашій країні святкували цілий ряд різноманітних свят, насамперед це Покрова Пресвятої Богородиці та день захисника України. Крім того, учора був День українського козацтва і день вшанування вояків УПА. Я вже не кажу про цілу плеяду особистих свят, які також були вчора.

Хочу, користуючись нагодою з цієї високої трибуни, запросити на трибуну всіх представників силових відомств, ветеранів воєн і конфліктів: і давніх, і з нашої новітньої історії, щоб підтримати *(Оплески)*.

До речі, ви бачите, представництво досить-таки символічне і достатньо різноманітне. Без поділу на політичні фракції, без поділу на певні політичні вподобання і таке інше. Тут представники майже всіх відомств, різних військових звань і різних категорій: генерали, офіцери, солдати, волонтери, представники правоохоронних органів і Служби безпеки. Це дуже, на мій погляд, знаково.

Ми всі добре знаємо, що той конфлікт, який нам нав'язаний і що триває шостий рік, ми часто називаємо гібридним. Це суто академічне визначення, але воно, на мій погляд, дуже правильне по суті. Чим ми можемо відповісти на гібридну загрозу? Лише тотальним гібридним опором. Тому в цей день зазвичай прийнято згадувати військово-службовців Збройних Сил України, Національної гвардії, добровольців, одним словом, тих, хто захищає нашу державу зі зброєю в руках. Але ми всі добре знаємо, що Україна потребує захисту не лише на фронті. Потрібно захищати інформаційну сферу, нашу економіку, потрібно підтримувати правопорядок у країні, створювати належні умови для того, щоб, як говорив генерал Маннергейм свого

часу, у людей було бажання захищати той рівень життя, який відповідає їхнім очікуванням. А якщо ми додамо до переліку цих силових структур, їх представників усіх тих, хто чекає вдома, слідкує за новинами, не спить ночами, то можна без перебільшення сказати, що до цього свята прямо або опосередковано причетна майже половина населення нашої країни.

На жаль, ця робота страшна, брудна і час від часу кривава. На жаль, вона...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість завершити.

ЗАБРОДСЬКИЙ М.В. Тому дозвольте запропонувати нам як народним депутатам і представникам наших виборців почати сьогодні наше ранкове пленарне засідання з того, що хвилиною мовчання ми згадаємо всіх тих, хто вже ніколи не повернеться з бойових виходів, хто загинув і віддав своє життя під час виконання військових обов'язків і, на жаль, ніколи вже не віддасть навіть свій голос за одного з нас або за наших наступників. Будь ласка.

(Хвилина мовчання).

ЗАБРОДСЬКИЙ М.В. Дякую.

На закінчення дозвольте від свого імені, від імені всіх нас побажати всім захисникам, щоб вони виконували свій військовий обов'язок достойно, вміло, з гідністю і честю.

Дякую *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Шановні колеги, переходимо до розгляду питань порядку денного. Шановні народні депутати, 5 жовтня 2019 року Центральна виборча комісія зареєструвала народного депутата України, обраного на позачергових виборах народних депутатів України 21 липня 2019 року в загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі Копиленка Олександра Любимовича, включеного до виборчого списку політичної партії «Слуга народу».

Відповідно до статті 79 Конституції України перед вступом на посаду народні депутати України складають присягу перед Верховною Радою України.

Для складення присяги на трибуну запрошується народний депутат України Копиленко Олександр Любимович.

КОПИЛЕНКО О.Л., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). «Присягаю на вірність Україні. Зобов'язуюсь усіма своїми діями боронити суверенітет і незалежність України, дбати про благо Вітчизни і добробут Українського народу.

Присягаю додержуватися Конституції України та законів України, виконувати свої обов'язки в інтересах усіх співвітчизників».

Спасибі (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олександр Любимовичу, я вас вітаю. Прошу зайняти місце в залі.

Шановні колеги, у п'ятницю, 4 жовтня, Верховна Рада України призначила членом Центральної виборчої комісії Буглака Юрія Олександровича. Згідно зі статтею 217 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» та статтею 8 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» члени Центральної виборчої комісії перед вступом на посаду складають присягу перед Верховною Радою України.

До складення присяги запрошується Буглак Юрій Олександрович.

БУГЛАК Ю.О., член Центральної виборчої комісії. Шановний головуючий, шановні члени президії, шановні народні депутати! «Я, Буглак Юрій Олександрович, присягаю Українському народу при здійсненні своїх повноважень у Центральній виборчій комісії додержуватися Конституції України та законів України, позапартійної позиції, бути чесним, об'єктивним та неупередженим у вирішенні питань, що належать до повноважень комісії, забезпечувати реалізацію

і захист виборчих прав громадян України та права на участь у референдумі» (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, відповідно до статті 25 Регламенту у вівторок ми маємо 30 хвилин для виступів уповноважених представників депутатських фракцій і груп з внесенням пропозицій, оголошень, заяв і повідомлень. Прошу представників фракцій і груп записатися на виступи.

До слова запрошується Бондар Віктор Васильович, депутатська група «За майбутнє».

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 191, Хмельницька область, самовисуванець). Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні колеги! Депутатська група «За майбутнє» хоче звернутися сьогодні до наших депутатів, до уряду з єдиним питанням. Ми за останні тижні дуже багато почули різних інформаційних приводів з приводу того, як буде змінюватися адміністративно-територіальний устрій в Україні, що залишиться замість 400, здається, 56 районних державних адміністрацій, рад (а в Україні всього 100 районів), що буде скорочено радикально лікарні, і в кожній області залишиться три-чотири, максимум п'ять лікарень районного значення, усе інше буде закрито. То в нас виникає єдине питання, хтось може нам дати відповідь з провладної більшості, з коаліції, що насправді відбуватиметься на рівні районів. Які райони залишаться? Що буде з тими районами, які будуть ліквідовані й перетворені на дві-три об'єднані територіальні громади? Який буде статус цих центрів, що до цього мали статус районного центру? Що насправді відбудеться з цією медичною реформою, про яку нам не раз говорили?

Ми бачимо останні тенденції, виступи окремих депутатів, представників міністерств, що, справді, закриватимуться районні лікарні, ФАПи, амбулаторії, залишатимуться в кожній області три, максимум п'ять районних лікарень. А як добиратися з дрібного села через два-три райони у старих автомобілях швидкої медичної допомоги людям похилого віку, які мають отримати термінову допомогу? Як довести

людину, якщо в неї інсульт, інфаркт? Якщо почалися пологи, як довести через два-три райони породіллю і забезпечити їй якісне надання цих медичних послуг? На оці всі питання ніхто не дає нам відповіді. Тому ми пропонуємо все-таки в п'ятницю заслухати уряд, профільних міністрів, що насправді відбуватиметься, яка логіка цих адміністративних дій. Це перше.

Друге, що нас бентежить. Ми за останні кілька тижнів почули багато різної інформації, що насправді буде з тарифами. Перед виборами всі обіцяли знизити тарифи. Зараз ми чуємо інформацію, що навпаки, до кінця року тарифи на електроенергію будуть збільшені мінімум на 30-40 відсотків, а з нового року ще раз збільшені. Ми чуємо інформацію, що вже на місцях місцеві органи влади почали встановлювати тарифи на житлово-комунальні послуги, запущені відповідні процедури. А це означає, що з 1 січня зростатимуть комунальні тарифи практично на всій території України.

Ми пропонуємо заслухати уряд, заслухати профільних міністрів, що насправді відбувається з тарифами, яка буде тарифна політика до кінця року і з 1 січня наступного року. Чи є можливість усе-таки зменшити тарифи, так, як ви обіцяли до виборів? Ми всі обіцяли до виборів, і я, справді, знаю, що є така можливість знизити тарифи, лише ніхто, вибачте, цим практично не займається. Багато популізму, але немає конкретних дій. Пропонуємо заслухати уряд.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Вікторе Васильовичу.

Станіслав Іванович Вакарчук, депутатська фракція «Голос».

ВАКАРЧУК С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Добрий день, шановні народні депутати! Вітаю всіх з вчорашнім Днем захисника України. Сподіваюся, ми і в цьому залі будемо кожного дня захищати інтереси нашої держави.

Останні декілька тижнів точаться різні розмови з приводу нашої безпекової та міжнародної політики. Слава Богу, сьогодні, нарешті, на засіданні Погоджувальної ради Верховна Рада вивела на перше місце питання безпеки і домовилася заслухати тут, у цьому залі, міністра

оборони та міністра закордонних справ з приводу питань безпеки і міжнародних переговорів з нашими партнерами насамперед щодо майбутнього Нормандського формату.

Я хотів би ще раз усіх закликати в цьому залі усвідомити, що це наша з вами спільна відповідальність за майбутнє України. В Україні сьогодні йде війна із жорстоким, підступним і підготовленим до цього агресором, тому має бути також сильною і підготовленою. І пам'ятати, що наші інтереси, інтереси України по-справжньому ніхто, крім нас самих, не захищатиме. Так, ми дуже дякуємо нашим європейським партнерам за підтримку, яку вони надавали нам протягом останніх років, і сподіваємося на подальшу їхню підтримку в тому числі і в Нормандському форматі. Але ми усвідомлюємо, що навіть у них можуть бути власні інтереси, геополітичні та інші, які не завжди співпадатимуть з інтересами України.

Ми наголошуємо на тому, що інтереси України, у якій відбувається війна, і з точки зору збереження суверенітету, і з точки зору збереження безпеки всіх громадян України є позачерговими. Саме тому ми вітаємо рішення більшості фракцій Верховної Ради України підтримати нашу ідею про створення тимчасової спеціальної комісії, яка виробила б спільну позицію Верховної Ради щодо нашої міжнародної політики, насамперед по відношенню до конфлікту на Донбасі, та разом з Президентом і урядом сформувала чітку державницьку консолідовану позицію і взяла б на себе відповідальність за майбутнє України, яким складним воно не було б. Це відповідальність Верховної Ради і Президента України. Давайте разом брати цю відповідальність, іти вперед і пам'ятати, що країна, у якій йде війна, повинна цю війну виграти на власних умовах і в такий спосіб принести мир на свою землю. Усе інше буде втратою суверенітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Німченку Василю Івановичу.

НІМЧЕНКО В.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна*

платформа – За життя»). Передайте, будь ласка, слово Загородньому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кому?

НІМЧЕНКО В.І. Загородньому Юрію Івановичу передаю слово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Загородній Юрій Іванович, «Опозиційна платформа – За життя».

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний Дмитре Олександровичу! Шановна президіє! Шановні народні депутати! Останні соціологічні опитування свідчать, що Президент України Зеленський і його уряд втрачають довіру та підтримку громадян України, через те що нездатні відтворити мир.

«Опозиційна платформа – За життя» заявляє: відновлення миру на Донбасі залишається завданням усіх гілок влади. Єдиний можливий шлях до цієї мети – прямі переговори в чотирикутнику: Київ – Донецьк – Луганськ – Москва і реалізація Мінських угод. В умовах кризи влади, коли Президент України і його уряд, виконуючи забаганки Міжнародного валютного фонду, проводять політику тарифного геноциду, душать малий і середній бізнес новими податками, намагаються розпродати українську землю та стратегічні підприємства, коли Президент та його команда фактично прогинаються під націоналістів-радикалів, коли Прем'єр Гончарук бере участь в акціях з фашистською символікою, за що наша партія «Опозиційна платформа – За життя» вимагає відправити його у відставку, єдиним провідником змін може бути Верховна Рада України. Від парламенту залежить прийняття законів про вибори, про амністію, введення в дію закону про особливий статус Донбасу, внесення змін до Конституції України. Виконати волю народу і повернути мир в Україну вимагають понад 70 відсотків наших співвітчизників.

«Опозиційна платформа – За життя» заявляє: відмова від виконання Мінських угод, будівництва проекту «Стіни» імені Порошенка-Яценюка, що ізолює громадян України один від одного, це і є справжня капітуляція і зрада.

Виконання Мінських угод – єдиний шлях до миру і розвитку України, ствердження її на світовій арені як надійного і прогнозованого партнера. Сильні держави не розкидаються своїми територіями, і що набагато важливіше, своїми громадянами. Потрібно насамперед думати, як повернути наших громадян, які проживають на Донбасі через їхню свідомість, як повернути Донбас в Україну і Україну на Донбас.

«Опозиційна платформа – За життя» виступає за встановлення миру шляхом виконання Мінських угод. У Верховній Раді ми готові підтримати всі законопроекти, спрямовані на встановлення миру, і закликаємо до виконання волі більшості українців всі парламентські сили.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Потураєв Микита Русланович, фракція «Слуга народу».

ПОТУРАЄВ М.Р., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановна президіє! Шановні колеги! Як ви знаєте, наша парламентська делегація брала участь у виїзній сесії Парламентської асамблеї ОБСЄ, про що я хотів у декількох словах вам зараз прозвітувати.

По-перше, я дякую всім членам делегації Верховної Ради України. Хочу сказати, що делегація працювала як єдина команда попри те, що входять до її складу представники різних політичних сил. Я хочу просто поіменно зараз висловити слова подяки. Пану Артуру Герасимову, робота якого в кулуарах абсолютно жорстко проукраїнська засвідчила, що ми не змінюємо курсу на збереження санкційного тиску проти Російської Федерації.

Хочу подякувати пані Ользі Бельковій з фракції «Батьківщина», яка дуже жорстко порушувала питання про небезпеку проекту

«Північний потік – 2» на наших міжнародних зустрічах і про те, що він несе в собі небезпеку не лише для України, а й для енерго-незалежності всієї Європи, взагалі створює проблеми для світової безпеки.

Я хочу подякувати пану Сергію Рахманінову і, звичайно, своїм колегам: Вадиму Галайчуку, Володимирі Воронову та Павлу Фролову.

Ми провели дуже плідні дискусії з Президентом Парламентської асамблеї паном Георгієм Церетелі. Він прихильник України, засвідчив свою прихильність до тих завдань, які ставить наша делегація, і тих, що будуть виникати перед ОБСЄ в цілому з питань можливого врегулювання російсько-українського конфлікту, російсько-української війни. Але також і в контексті того, якщо не буде прогресу з боку наших опонентів, це означатиме, яку позицію займатиме ОБСЄ.

Ми провели також дуже змістовні зустрічі з американською делегацією, з об'єднаною делегацією Конгресу і Сенату Сполучених Штатів Америки, з головами британської та шведської делегації.

Хочу підкреслити, що всі наші колеги у Парламентській асамблеї ОБСЄ засвідчили, що дуже важливо з українського боку демонструвати проактивну позицію в питаннях деескалації. Наші колеги відзначили важливість ініціатив Президента Володимира Зеленського. Україна має займати проактивну позицію. Має висувати свої пропозиції, своє бачення того, як цей конфлікт може бути врегульований.

Ми зі свого боку на всіх зустрічах засвідчили, що принцип «безпека – найперше», тобто виконання безпекових положень Мінських угод залишається безумовним пріоритетом України.

Хочу також зазначити, що ми піднімали свій голос, зокрема це робив Вадим Галайчук, про утиски Православної церкви України, Української греко-католицької церкви...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте 10 секунд, щоб завершити.

ПОТУРАЄВ М.Р. ...кримськотатарської громади в Криму, про порушення прав людей на окупованих територіях як на Донбасі, так і в Криму. Ми зазначили (і підкреслили саме для російської делегації), що будемо це робити, незважаючи на те, що відбувається за столом переговорів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Бельковій Ользі Валентинівні.

Тимошенко Юлія Володимирівна, фракція «Батьківщина».

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дорогі колеги, хочу приєднатися до всіх привітань захисникам Вітчизни. Але водночас хотіла б, щоб ми тут, у Верховній Раді, не замовчували, що вчора, саме в День захисника України, тисячі захисників Вітчизни в тому числі вийшли на площі та проспекти столиці України – Києва. Я хотіла б, щоб ми не замовкли і не заплющили очі лише з однієї причини, що ми як Україна вже наступали на ці граблі не один раз. Коли в людей немає жодного шансу висловити свою думку, повпливати на рішення державної влади, залишається за конституціями майже всіх країн світу єдине право на протест. Але я переконана, що новий Президент України, новий склад Верховної Ради, навіть новий уряд докорінно відрізняються від усіх попередніх авторитарних, недемократичних режимів тим, що ви хочете чути людей. Я хочу в це вірити так само, як і всі вони. Тому хочу, щоб ми всі згадали, що одним з перших законопроектів, про які говорив новий Президент України, був проект про референдум, про народовладдя. Якщо ми буквально дослівно згадаємо, що він сказав у своїй програмі, то це про те, що кожне важливе рішення в країні прийматиметься на базі референдуму, де люди висловлять свою волю. Ви знаєте, що це не просто пункти програми Президента. Я, маючи досвід у політиці, можу вам впевнено сказати, що це нова система управління країною. Зробіть волевиявлення людей в електронній формі, у будь-якій іншій, але не позбавляйте їх права впливати на прийняття рішення у своїй власній державі. Якщо вже люди вийшли на вулиці, це перший, може, не такий сильний, але дзвіночок.

Тому я пропоную всім нам разом з Президентом України визначити як пріоритетний законопроект про проведення всеукраїнського референдуму. Треба його прийняти в такому турборежимі, який демонструє Верховна Рада України, щоб більше не допустити ані майданів, ані жертв, ані пострілів, ані вбивств, ані крові. Винести на

референдум ті питання, які на сьогодні є сумнівними: питання землі, питання приватизації стратегічної власності, такої, як газотранспортні системи, як нафтопроводи, як «Енергоатом», як 124 підприємства «Укроборонпрому», з яких нещодавно знята заборона на приватизацію. Ми – країна, яка не може втратити свій інтерес.

Я чула, як сьогодні пан Стефанчук сказав, що референдум буде внормований у законі про народовладдя. Нам не можна цього чекати, країна бурлить, а це означає, закон про референдум треба приймати першочергово.

Я щиро бажаю успіхів новому Президенту і нашій Верховній Раді, але не робіть помилок, які вже призводили до неправильних результатів. Я вірю, що мудрість у цьому залі переможе.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Федина Софія Романівна, фракція «Європейська солідарність».

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Слава Україні!

Не здатні відповісти всі разом? Я попрошу, щоб ми сказали як парламент. Слава Україні!

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Героям слава!

ФЕДИНА С.Р. Дякую. Насамперед хочу від волонтерської спільноти привітати наших захисників зі святом захисника України. Тому що в той час, коли декому хочеться бавитися білим капітуляційним прапором, саме наші захисники з різних середовищ стали запорукою того, що ми сьогодні в цьому парламенті, а кожен із нас має шанс жити у своїй Українській державі.

З огляду на це хотіла б наголосити, що по всій Україні відбулися акції протесту. Десятки тисяч людей вийшли на вулиці своїх міст із закликком «Ні капітуляції! Слава нації!». Я хотіла б наголосити, що це були люди з різних середовищ, різних професій, з різних партій та організацій, і в цьому контексті особливо гідко чути, коли заявляють,

що всі ці акції є проплачені, організовані та якимось чином зроблені так, щоб дискредитувати якісь процеси, що відбуваються в державі. Дискредитується сьогодні волевиявлення людей. Намагаються дискредитувати право людей виступити на захист своєї держави. Мені видається, що оскільки в нас парламентсько-президентська республіка, ми як парламентарії особливо маємо прислухатися до позиції людей, які вийшли на вулицю, бо влада, зокрема Президент, їх не чує.

У цьому контексті також засуджую ницість окремих журналістів та мас-медіа, які намагаються маніпулювати інформацією і не хочуть показати реальні причини того, що люди вийшли на вулиці. А реальна причина – це захистити свою державу.

Звертаємося також до монобільшості і вже неодноразово. Захист наших воїнів – це не лише слова, а й прийняття законопроектів, які їх захистять, зокрема в соціальній сфері. Тому я дуже прошу, щоб, нарешті, були включені до порядку денного сесії законопроекти, які забезпечують соціальний захист наших воїнів, зокрема надання статусу учасника бойових дій нашим добровольцям.

Засуджую і надзвичайно гидко те, що питання безпеки і оборони стають частиною великої політичної гри. Зокрема, заява міністра закордонних справ Пристайка про те, що задля того, щоб ми мали перемогу, треба скоротити пенсії на третину і виплати на третину – це є чистої води маніпуляція. Чомусь усі минулі роки, не маючи цих усіх скорочень, ми забезпечували безпеку нашої держави, а сьогодні комусь хочеться лягти під ноги Путіну. І не Україна має відводити свої війська сьогодні, а Московія повинна забрати свою армію, свої війська з 2,5 тисячі квадратних кілометрів української землі.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава! Дякую.

Шановні колеги, час для виступів вичерпано. Переходимо до наступного питання порядку денного.

На ваш розгляд пропонується проект Постанови «Про внесення змін до порядку денного другої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 2101-6](#)). Шановні колеги, я пропоную розглянути

цей проект постанови за скороченою процедурою. Прошу підготуватися до голосування.

Шановні колеги, прошу зайняти свої місця, підготуватися до голосування. Прошу підтримати та проголосувати за скорочену процедуру.

«За» – 219.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, скажіть, будь ласка, чи потребує обговорення ця процедура? (*Шум у залі*). Я щойно зачитав, на жаль, ви не слухаєте, Руслане.

Проект Постанови «Про внесення змін до порядку денного другої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» (№ 2101-6) розданий вам.

Шановні колеги, чи треба її обговорювати? Ні.

Тому ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про внесення змін до порядку денного другої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» ([№ 2101-6](#)) за основу та в цілому. Прошу підтримати та голосувати.

«За» – 251.

Рішення прийнято.

Проголосували за – 251, проти – 0, утрималися – 65.

Переходимо до наступного питання порядку денного.

Шановні колеги, на ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності органів суддівського врядування» ([№ 1008](#)).

Слово для доповіді надається заступнику голови Комітету з питань правової політики Божику Валерію Івановичу.

БОЖИК В.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 204, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, сьогодні ми можемо розпочати найважливішу для українців реформу – судову. На ваш розгляд пропонується законопроект № 1008, який передбачає внесення змін до окремих законів України щодо діяльності органів суддівського врядування.

Хочеться одразу звернути увагу, що цей проект був поданий до Верховної Ради України Президентом України Володимиром Олександровичем Зеленським і покликаний якнайшвидше розпочати зміни у питаннях організації діяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів, Вищої ради правосуддя та формування суддівського корпусу.

Наголошую, що законопроект № 1008 покликаний розв'язати насамперед одну з ключових проблем судової влади – діяльність Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. Цей орган буде переважаною та підсиленою участю міжнародних експертів.

До комітету суб'єктами права законодавчої ініціативи було подано 330 пропозицій та поправок до цього законопроекту, за результатами опрацювання яких комітетом було враховано 52.

Комітетом Верховної Ради України з питань правової політики проведено досить складну роботу щодо підготовки цього проекту до другого читання і прийняття його в цілому. Засідання і відповідного підкомітету, і комітету були відкритими для загалу, відбувалися дискусії, подавалися зауваження, проводилися обговорення.

Варто зазначити, що питання суддівського врядування залишаються актуальними, незважаючи на те, що ми вже який рік поспіль фактично живемо у процесі судової реформи, і викликають неабиякий інтерес, і тому вимагають рішучих дій і прийняття непростих рішень.

У результаті прийняття такого закону відбудуться зміни щодо засад діяльності Вищої ради правосуддя, формування складу Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, конкурсного відбору суддів і їх кваліфікаційного, розгляду дисциплінарних скарг на дії суддів. Таким чином, законодавче вдосконалення зазначених вище питань дасть можливість перезапустити порядок формування суддівського корпусу і забезпечити довіру людей до судової системи.

Шановні народні депутати, Комітет з питань правової політики звертається до вас з проханням підтримати цей законопроект у другому читанні та в цілому як закон.

Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановний колего.

Переходимо до розгляду поправок, які не були включені під час розгляду законопроекту та підготовки його до другого читання.

Поправка 2. Бужанський. Наполягаєте? Ні.

Поправка 3. Народний депутат Бужанський, ви наполягаєте на поправках?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Не чути).*

ГОЛОВУЮЧИЙ. З мотивів я надам наприкінці розгляду. Думаю, що ми пройдемо поправки, і я з мотивів надам обов'язково, якщо буде прохання.

Поправка 23. Юрчишин.

Поправка 24. Пузанов.

Поправка 25. Алексєєв наполягає. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Алексєєва.

АЛЕКСЄЄВ С.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, у цій поправці йдеться про скорочення кількості суддів Верховного Суду з 200 до 100. Це, мабуть, одна з ключових поправок цього законопроекту.

Справа в тому, що нібито хочуть скоротити кількість суддів Верховного Суду, а насправді відбувається те, що обмежується доступ громадян України до правосуддя. Верховний Суд зараз досить перевантажений... йому вдалося десь більш-менш вийти на строки розгляду справ за рік-півтора, коли вони розглянули всі справи, які були в залишку. Якщо ми зараз вдвоє скорочуємо кількість суддів, буде шалене перезавантаження, і люди роками чекатимуть остаточного вирішення справ у Верховному Суді.

Тому прошу цю поправку підтримати і залишити саме ту кількість суддів (200 суддів) Верховного Суду, яка передбачена в чинному законі.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні?

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 25... А, вибачте, позиція комітету щодо поправки 25.

БОЖИК В.І. Комітетом підтримана позиція, прийнято в першому читанні, поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 25 народного депутата Алексєєва, вона була відхилена комітетом. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 85.

Рішення не прийнято.

Поправка 26 народного депутата Власенка. Наполягає. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, шановний пане головуєчий.

Насправді фракція «Батьківщина» завжди виступала за глибоке і системне реформування Верховного Суду. Але в цьому парламенті ніхто не пояснив, а навіщо відбувається скорочення суддів Верховного Суду з 200 до 100. Попередній промовець зазначив, що буде величезне навантаження. Колеги, сьогодні, за інформацією з Верховного Суду, у Верховному Суді перебуває понад 70 тисяч справ, і 360 справ заходить щоденно до Верховного Суду. Якщо зараз абсолютно невмотивовано, без зменшення підстав для касації, без запровадження інших механізмів реформування Верховного Суду просто буде зменшена кількість суддів, то на одну колегію навантаження буде 3500 справ і 360 справ щоденно. Тому, можливо, і треба буде зменшувати кількість суддів Верховного Суду, але з одночасним зменшенням підстав для касацій, з одночасною зміною підстав для розгляду ними справ.

Тому, шановні колеги, на сьогодні є пропозиція не здійснювати скорочення Верховного Суду, а внести до Верховної Ради України системний законопроект про реформування всієї судової системи, Верховного Суду як її частини, і пояснити народним депутатам і громадянам України, навіщо відбувається скорочення суддів Верховного Суду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 10 секунд, але, колего, ви вийшли вже за межі.

ВЛАСЕНКО С.В. Я за хронометром. Колеги, насправді цим законопроектом сильно занепокоєна Рада Європи. Ви знаєте, що Генеральний секретар Ради Європи Марія Пейчинович-Бурич звернулася до Венеційської комісії щодо цього законопроекту і в тому числі щодо цієї норми...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні щодо цієї поправки?

Скажіть, будь ласка, позицію комітету.

БОЖИК В.І. Поправку відхилено. Справа в тому, що навантаженість на кількість суддів у даному разі жодним чином не вплине, будуть у подальшому запропоновані процесуальні фільтри, які зменшать навантаження. Тому комітет дійшов такого висновку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ставлю на голосування поправку 26 народного депутата Власенка. Поправка не підтримана комітетом. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 75.

Рішення не прийнято.

Поправка 27. Шпенюв. А народний депутат Шпенюв є в залі? Немає.

Поправка 28. Князевич. Наполягає. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

КНЯЗЕВИЧ Р.П., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! У нас зараз на засіданні присутня Голова Верховного Суду Валентина Іванівна Данішевська. Я все-таки як виняток просив би надати їй слово щодо обговорення цієї поправки.

Ця поправка ключова для Верховного Суду і, можливо, для всієї судової системи. Решта поправок є дотичними, але безпосередньо до Верховного Суду не мають жодного стосунку.

Тому, пане Голово, я просив би зараз як виняток дати можливість представнику іншої гілки влади озвучити позицію цієї гілки щодо тієї так званої реформи, яку ви пропонуєте. Це було б несправедливо позбавляти Голову Верховного Суду такої можливості. Іншої можливості публічно звернутися до парламентаріїв у неї немає. На жаль, на засіданні комітету до неї не дослухалися, у публічній площині її не чують. Вона зголосилася прийти до нас, а ми чомусь, на превеликий жаль, не даємо їй такої спроби. Тому дуже вас прошу, шановний пане Голово, було б дуже розумно і правильно, як виняток, без голосування, просто надати хоча б 1 хвилину Голові Верховного Суду для обговорення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скажіть, будь ласка, чи будуть заперечення в залі? Якщо ні, то я пропоную надати слово з мотивів Голові Верховного Суду Данішевській Валентині Іванівні.

Валентино Іванівно, можна з місця, вам зараз увімкнуть мікрофон (*Шум у залі*). Шановні колеги, 1 хвилину. Давайте просто не втрачати часу, шановні колеги, так, як попросив колега. Будь ласка, з трибуни 1 хвилину (*Шум у залі*).

Валерію Івановичу, дайте... (*Шум у залі*). Ні, шановні колеги, почекайте, ви попросили 1 хвилину, зараз ви підходите і кажете: 10. Ми підемо просто за процедурою. Вибачте. Під час розгляду питання виступи не передбачені Регламентом, якщо я не помиляюся. Шановні колеги, це зовсім не передбачено Регламентом. Тому давайте вести себе коректно по відношенню до всіх. Давайте дамо можливість виступити Голові суду (*Шум у залі*).

З мотивів увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ДАНШЕВСЬКА В.І., Голова Верховного Суду. Шановний пане головуючий! Шановні народні депутати! Я щиро вдячна за надане мені слово. Але, звісно, за 1 хвилину мені важко передати бачення судової системи, запропонованих норм. Тому я зосереджуся, напевно, на головному.

Я хотіла б зазначити, що зі зміною Верховної Ради, зі зміною виконавчої гілки влади, зі зміною Президента судова гілка влади розпуску не підлягає.

З цієї трибуни тоді вже я звернуся до громадян України і скажу, що 19,5 тисячі ув'язнених чекають на судові рішення, на вирішення своєї долі. 4 мільйони громадян України щорічно звертаються до судів. 2 тисячі суддів не вистачає в судовій системі. І не лише пере-завантаження Верховного Суду вплине на стабільність судової системи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте ще 1 хвилину, будь ласка.

ДАНШЕВСЬКА В.І. Дисциплінарні процедури, які пропонуються, скорочені без надання можливості судді підготуватися належним чином, вкрай знищують незалежність судової системи. Подумайте, будь ласка...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте договорити.

ДАНШЕВСЬКА В.І. Чи потрібен кому такий суддя в Україні? Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валентино Іванівно.

Народний депутат Князевич, ви наполягаєте на голосуванні за поправку? Добре.

Ставлю на голосування поправку народного депутата Князевича. Вона була відхилена комітетом. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято.

Поправка 29. Лукашев. Наполягаєте? Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ЛУКАШЕВ О.А., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 113, Луганська область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Луганщина. Я хотів би звернутися до колег народних депутатів з такою думкою. Що на

відміну від Голови Верховного Суду ми не почули ані від суб'єкта права законодавчої ініціативи, ані від комітету обґрунтування, навіщо сьогодні скорочувати кількість суддів Верховного Суду. Адже менше двох років пройшло з того часу, як працює новий Верховний Суд, і є колосальні зрушення у кращій бік. У такий спосіб ми суттєво позбавимо наших громадян на реалізацію права на судовий захист. Роками будуть продовжуватися розгляди судових справ, касаційних скарг у Верховному Суді.

До речі, я хотів би звернути увагу, що стаття 37 Закону «Про судоустрій та статус суддів» передбачає, що до складу Верховного Суду входять судді у кількості не більше 200, сьогодні – не більше 100. А яка...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні поправки?

Позиція комітету.

БОЖИК В.І. Комітетом не підтримана пропозиція.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 29 народного депутата Лукашева. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 80.

Рішення не прийнято.

Поправка 30. Народний депутат Крулько. Наполягає. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, у цьому залі вже не раз казали, у тому числі Головою Верховного Суду, що давайте не ставити воза поперед коня. Якщо ми хочемо скоротити кількість суддів Верховного Суду, то для початку потрібно внести відповідні зміни, щоб процесуально унеможливити подання такої великої кількості касаційних скарг до Верховного Суду, як є зараз. Бо якщо у Верховному Суді 70 тисяч нерозглянутих справ, то куди скорочувати кількість суддів? Подумаємо про навантаження і про

якість цієї роботи. Тому я вважаю, що потрібно для початку, дійсно, системно розробити питання судової реформи, а потім займатися калькуляцією, скільки відповідних людей має працювати на тій чи іншій роботі.

Прошу підтримати мою поправку і дослухатися колег до здорового глузду, про який говорять багато народних депутатів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

БОЖИК В.І. Комітетом не підтримана пропозиція.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іване Івановичу, ви наполягаєте на голосуванні?

Шановні колеги Тістик, Качура, давайте так, щоб було видно народного депутата Крулька. Дякую.

Ви наполягаєте на поправці?

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 30 народного депутата Крулька. Комітет її не підтримав. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 85.

Рішення не прийнято.

Поправка 31. Осадчук. Не наполягає.

Поправка 32. Макаров. Наполягає. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

МАКАРОВ О.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, скорочення кількості суддів Верховного Суду вдвоє є посяганням на незалежність судової гілки влади. Про це чітко написано у листі Посла Європейського Союзу до України, про це чітко вказано в листі Посла Канади, про це чітко вказано в листі, який опублікований на сайті Парламентської асамблеї Ради Європи. Цей законопроект передано до Венеційської комісії на опрацювання. Усі говорять одне й те саме:

втручання в діяльність судової гілки влади парламентом неприпустимо.

У розробці цього законопроекту не брали жодної участі ані судді Верховного Суду, ані громадське середовище, ані навіть Рада судової реформи, яка створена при Президентові. Ми цілком переконані, що цей законопроект передчасний, голосувати його сьогодні не можна. А скорочення вдвоє суддів Верховного Суду передчасне без внесення змін до процесуальних...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **СТЕФАНЧУК Р.О.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 10 секунд, щоб завершити.

МАКАРОВ О.А. Я хотів сказати, що давати Голові Верховного Суду виступити з питань судової реформи 1 хвилину...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні своєї поправки? Я не бачу. Наполягаєте?

Яка позиція комітету щодо поправки 32?

БОЖИК В.І. Поправка 32 відхилена.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправку 32 комітет пропонує відхилити. Ставлю на голосування. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято.

Рухаємося далі. Поправка 33. Народний депутат Кальченко. Наполягаєте? Не наполягає. Дякую.

Поправка 34. Народний депутат Бужанський. Наполягаєте? Щодо поправки 34 наполягаєте? Не наполягає. Дякую.

Поправка 35. Народний депутат Макаров. Наполягаєте? Не наполягає. Дякую.

Поправка 41. Народний депутат Пузанов. Наполягаєте? Не наполягає.

Поправка 42. Народний депутат Власенко. Наполягаєте? Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане головуючий.

Колеги, як народний депутат я пережив тут дві так звані судові реформи. Чим вони закінчилися, усі добре знають: перша – Майданом 2014 року, а друга – виборами Президента 2019 року. Нам зараз пропонують наділити Вищу раду правосуддя неконституційними, невластивими для неї функціями, як затвердження низки актів Вищої кваліфікаційної комісії суддів. Таких конституційних повноважень у Вищій раді правосуддя немає.

Я хочу погодитися зі своїми колегами, що насправді провідні інституції Ради Європи зараз розглядатимуть цей законопроект, маю на увазі насамперед Венеційську комісію, і хочу, щоб була пропозиція відкласти розгляд цього законопроекту і дочекатися висновків Венеційської комісії, щоб це було хоча б якось синхронізовано із нашими міжнародними зобов'язаннями, а не так, що ми приймаємо все, що нам хочеться.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Позиція комітету.

БОЖИК В.І. Комітет не підтримав пропозицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні поправки?

Ставлю на голосування поправку 42 народного депутата Власенка. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 90.

Рішення не прийнято.

Поправка 43. Народний депутат Крулько. Не наполягає.

Поправка 44. Макаров. Наполягає? Ні. А, наполягаєте, так? Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

МАКАРОВ О.А. Я хотів би продовжити свій виступ щодо того, що неповага до суду починається з того, коли в залі Верховної Ради України Голові Верховного Суду надається 1 хвилина для обговорення судової реформи. Верховний Суд, інші інституції не були залучені під час розробки цього законопроекту, так само не надавали слова достатньою мірою представникам громадського сектору, а також представникам міжнародних організацій.

Ще раз кажу: прийняття цього законопроекту без детального, всебічного обговорення, без висновку Венеційської комісії є передчасним. Я переконаний, що сьогодні ми можемо направити його на повторне друге читання, дочекатися висновків Венеційської комісії, Комісії з питань судової реформи при Президентові України і ще раз повернутися до поправок і прийняти його вже в цілому, досягнувши консенсусу.

Прошу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

БОЖИК В.І. Комітет відхилив поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні поправки?

Ставлю на голосування поправку 44 народного депутата Макарова. Поправка не підтримана комітетом. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 83.

Рішення не прийнято.

Поправка 45. Народний депутат Князевич. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, шановний пане Голово, що дали слово Голові Верховного Суду.

Ця поправка про те, як інколи проголошена мета відрізняється від тих механізмів її досягнення, які начебто мали б бути. Якщо мета законопроекту пришвидшити в тому числі кваліфікаційні оцінювання в процедурі кваліфікаційних оцінювань, то цілком незрозуміло, чому досі Вища кваліфікаційна комісія могла затверджувати форми заяви та анкети

стосовно добору суддів. Заяву та анкету тепер вони мають погоджувати з Вищою радою правосуддя.

Вдумайтеся, на це підуть місяці. На таких елементарних речах ми замість того, щоб пришвидшити, значно ускладнимо цю процедуру. Ми додаємо в часі ще зайвий лаг часу. Більше того, зважаючи на те, що це різні органи з різними конституційними повноваженнями, Вища рада правосуддя не може погоджувати будь-які документи, що стосуються кваліфіціювання. Це суперечить її правовій, проконституційній природі.

Тому прошу підтримати мою поправку і вилучити цю норму як таку, яка суперечить Конституції і ускладнює процедури кваліфікаційного оцінювання. В іншому разі нам треба визнати, що та процедура, яка є, правильна і її не...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 10 секунд, щоб завершити. Усе? Дякую.

Позиція комітету.

БОЖИК В.І. Комітет не підтримав запропонованої редакції та вирішив залишити ту, що прийнята раніше за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на поправці?

Ставлю на голосування поправку 45 народного депутата Князевича. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 76.

Рішення не прийнято.

Поправка 47. Народний депутат Юрчишин. Не наполягає.

Поправка 48. Князевич. Наполягає. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Князевича.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Ну, це продовження дискусії. Будь-який документ, у тому числі проект порядку складання відбіркового іспиту – це маленька частина кваліфіціювання, адже йдеться про цілу низку іспитів, інших кваліфікаційних процедур, які передбачені в доборі суддів. І малесенький документ також треба погоджувати з Вищою радою правосуддя.

Друзі, ми дійдемо до того, що Вища кваліфікаційна комісія не зможе жодного кроку зробити як незалежний, фактично конституційний орган, а змушена буде погоджувати свої дії з іншим конституційним органом, до повноважень якого не належить питання контролю за діяльністю Вищої кваліфікаційної комісії суддів. Зважаючи на це, я прошу вас вдуматися, що ми матимемо на виході. А на виході будемо мати те, що кваліфікаційні оцінювання відбуватимуться не місяцями, а роками. Може, у цьому мета законопроекту? Бо якщо не в цьому, то треба визнати, що та процедура, яка є зараз, абсолютно відповідає логіці і тим побажанням, які ми ставили перед Вищою кваліфікаційною комісією суддів, а не такими поправками ускладнювати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Позиція комітету.

БОЖИК В.І. Комітет не підтримав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 48 народного депутата Князевича. Комітет її не підтримав. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 84.

Рішення не прийнято.

Поправка 49. Алексєєв. Наполягає. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

АЛЕКСЄЄВ С.О. Шановні колеги, продовжуючи думку своїх колег щодо формування Вищої кваліфікаційної комісії суддів, хочу зазначити таке.

Перше. Коли Голова Верховного Суду виступає з трибуни і каже про те, що в нас 2 тисячі суддів у системі мають недобір, ми зараз намагаємося цим законопроектом скоротити кількість членів Вищої кваліфікаційної комісії з 16 до 12, тобто щоб ще повільніше відбувався добір.

Друге. Хочу зазначити, що Венеційська комісія, яка є дорадчим органом Ради Європи, схвалила судову реформу, і саме в частині представницького мандата до Вищої кваліфікаційної комісії суддів,

взагалі в органах суддівської влади зазначила, що там більшість суддів повинні бути обрані суддями. Цей законопроект це нівелює.

Дуже також важливо, що у Вищій кваліфікаційній комісії суддів цей проект прибирає представництво адвокатів, тобто квоти адвокатів уже не буде у Вищій кваліфікаційній комісії, але в суді адвокати завжди представляють громадян України.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

БОЖИК В.І. Комітет не підтримав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні? Не бачу.

Ставлю на голосування поправку 49 народного депутата Алексеєва. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 78.

Рішення не прийнято.

Поправка 50. Власенко. Наполягає.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, шановний пане головуєчий.

Шановні колеги, нам не пояснили, навіщо скорочувати кількість суддів, навіщо передавати частину повноважень ВККС Вищій раді правосуддя. Так само нам не пояснили, чому має відбутися скорочення членів ВККС з 16 до 12 осіб. Може, їх і треба скорочувати, але поясніть, навіщо? А може, легше передати ці повноваження голові найбільшої парламентської фракції? Буде одна людина все вирішувати. Не обрано суддями, як це вимагають рекомендації Венеційської комісії, але нам розкажуть, що так буде легше.

При цьому, дійсно, повноваження ВККС стосовно добору суддів не скорочуються. Повноваження ВККС щодо розгляду низки питань, пов'язаних з дисциплінарною відповідальністю, не скорочуються. Тобто нічого не відбувається з точки зору повноважень, але кількість людей нам пропонують скоротити, зробивши черговий тромб у системі правосуддя.

Тому знову-таки хоча б поясніть від комітету, чому з 16 на 12 осіб?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

БОЖИК В.І. Позиція комітету: поправку відхилено.

Але, Сергію Володимировичу, ви ж член Комітету з питань правової політики, і ми ж разом на засіданні комітету обговорювали, і ви знаєте, чому і з яких мотивів комітет ухвалив це рішення, ви брали участь у голосуванні. Під час другого читання не передбачається така процедура пояснень (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, комітет коментує те, що він вважає за потрібне. На жаль, я не можу коментувати за комітет.

Народний депутат Власенко, ви наполягаєте на голосуванні? Дякую.

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 50 народного депутата Власенка, комітет її не підтримав. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 69.

Рішення не прийнято.

Поправка 51. Князевич. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Шановний пане Голово, ви коли оголошували розгляд законопроекту, цілком правильно зачитали його назву – про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності органів суддівського врядування. Але якщо ви подивитесь, то цю назву комітет вирішив змінити до другого читання. У мене складається таке враження, що назву він вирішив змінити через те, що, по суті, виходило все, що пов'язано із суддівським врядуванням. Бо насправді конституційний принцип суддівського врядування, який у тому числі закріплений у міжнародно-правових зобов'язаннях України передбачає, що органи суддівського врядування, тобто суміжні судові інститути, в обов'язковій формі формуються за рахунок представників суддівського самоврядування. А органами суддівського самоврядування є з'їзд суддів, який був основним, так би мовити, джерелом формування Вищої кваліфікаційної комісії суддів. Комуś не сподобався з'їзд суддів, комуś не сподобалися адвокати, які є іншим

конституційним джерелом формування органів суддівського врядування, і прибрали з'їзд адвокатів. Прибрали з'їзд представників наукових юридичних установ. Залишили лише те, що хотіли залишити. Таким чином, як на мене, цей принцип глибоко суперечить конституційному принципу формування органів врядування. Прошу підтримати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Позиція комітету.

БОЖИК В.І. Комітет не підтримав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні поправки?
Ставлю на голосування поправку 51 народного депутата Князевича. Комітет її не підтримав. Прошу визначитися та голосувати.
«За» – 77.

Рішення не прийнято.

Поправка 52. Макаров. Наполягає. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

МАКАРОВ О.А. Ви знаєте, колеги, виглядає як фарс, коли наш народний депутат подає поправку, обґрунтовує її, виступає у сесійній залі, а представник комітету просто сухо відповідає – відхилено. Не може пояснити, чому ця норма взагалі з'явилася в цьому законопроекті, чому відхилили поправку. Жодна людина не може пояснити, яка мотивація скорочення кількості членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів. Жодна людина не може пояснити, чому ми нехтуємо рекомендаціями наших міжнародних партнерів, які пропонують представників органів суддівського самоврядування формувати Вищу кваліфікаційну комісію суддів мінімум наполовину. Я переконаний, що і адвокати, і представники вищих юридичних учбових закладів повинні брати участь. Я розумію, що вони повинні проходити таку саму перевірку на добросовісність, як і судді. Але саме представники суддівського самоврядування повинні бути у складі цієї комісії. І скорочувати зараз передчасно...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Позиція комітету.

БОЖИК В.І. Комітет не підтримав цієї поправки.

Олеже Анатолійовичу, ви секретар цього комітету і за вашої участі ухвалювалося рішення, і ви так само брали участь у голосуванні. Комітет не підтримав вказаної поправки (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ви наполягаєте на голосуванні? Добре.

Ставлю на голосування поправку 52 народного депутата Макарова. Поправка не була підтримана комітетом. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 81.

Рішення не прийнято.

Поправка 53. Народний депутат Осадчук. Не наполягає. Дякую.

Поправка 55. Бабій. Не наполягає.

Поправка 56. Юрчишин. Наполягає. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Юрчишина.

ЮРЧИШИН Я.Р., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Дякую. Насправді дуже проста поправка. Вимагається для участі в конкурсі перебувати у юридичній професії 15 років. Насправді різниця між десятьма і п'ятнадцятьма роками невелика, але це розширить конкурс. Хочу наголосити, що так конкурс буде більш конкурентний.

Наголошую, дуже важливо включити до доопрацювання наших міжнародних партнерів. Ми просимо їх надати допомогу, бо половина з них буде формувати комісії. Але якщо ми не врахуємо їхньої думки, подумайте, чи наші міжнародні партнери делегуватимуть людей до цих комісій.

Тому підтримую і пропоную зараз, пройшовши до кінця текст, усе-таки направити законопроект на повторне друге читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

БОЖИК В.І. Комітетом не підтримано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 56 народного депутата Юрчишина. Прошу визначатися та голосувати.

Ірино Володимирівно, з мотивів я надам слово наприкінці розгляду.

«За» – 86.

Поправка 57. Народний депутат Крулько. Не наполягає.

Поправка 58. Німченко. Наполягає. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, я хочу вам сказати, що п'ята реформа судової системи проводиться з 2002 року. Це, по суті, не реформа, це узурпація судової гілки влади. Я просив би, почитайте, подумайте, на якій підставі до статутного Закону «Про судоустрій і статус суддів» вносяться зміни побічним законопроектом, який не є предметним. Це перше.

Друге. Народ повинен знати, і ви, колеги, подивіться на браму біля Верховного Суду і побачите там двоголовий Верховний Суд – Верховний Суд України і Верховний Суд. Ми дореформувалися до ручки. Ми не думаємо про людей. Я хотів би, щоб ми подивилися, а як воно співвідноситься з Конституцією, доступом до правосуддя. Аж ніяк...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 10 секунд, щоб завершити.

НІМЧЕНКО В.І. Тому я, наполягаючи на своїй поправці, прошу колег не підтримувати такого закону взагалі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

БОЖИК В.І. Поправку не підтримано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні? Наполягаєте.

Ставлю на голосування поправку 58 народного депутата Німченка, комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 80.

Рішення не прийнято.

Поправка 59. Пузанов. Немає.

Поправка 60. Кальченко. Будете наполягати на своїй поправці?
Ні.

Поправка 63. Німченко. Наполягає. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, насамперед я хотів би сказати стосовно того, що на сьогодні, вирішуючи питання реформування судової влади, ми не почули цієї влади. Та влада, яка не вміє і не може захищатися, не має права на існування. Тому я хотів би, щоб ви, особливо правники, звернули увагу на те, що на сьогодні, по суті, відбувається узурпація судової гілки влади, створення тоталітарної держави. Ось про що йдеться. І формування цих комісій, і формування органів судового врядування. Чому без них вирішують це питання? Подивіться, що на сьогодні каже Європа і стосовно кількісного складу, і стосовно самої професійності. Тому я підтримую свою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

БОЖИК В.І. Комітетом не підтримано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на поправці?

Ставлю на голосування поправку 63 народного депутата Німченка. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 78.

Рішення не прийнято.

Поправка 64. Німченко. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, у законопроекті пропонується надати можливість особам, які скоювали злочини в минулому, бути арбітром стосовно людей, які заходять до суддівського корпусу і цих допоміжних органів. Це неприпустимо.

Тому пропонується, що той, хто мав факт скоєння умисного злочину, не має права бути арбітром в цій справі. Це така, до речі, світова практика, а не українського розливу. Я це підтримую.

Ще раз хочу сказати, що ми дійшли до того, що і кадрову політику формування судової влади вирішує група людей, представляючи від законодавчої гілки влади, я маю на увазі авторів законопроектів, і тому вони проводяться. Давайте такого не допускати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

БОЖИК В.І. Комітетом не підтримано. Але сама норма потребує редакційного уточнення, а саме: в редакції комітету слово «корупційного» змінити словами «корупційного або пов'язаного з корупцією».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Василю Івановичу, ви наполягаєте на голосуванні? Наполягаєте.

Ставлю на голосування поправку 64 народного депутата Німченка. Прошу визначатися та голосувати. Поправку комітетом не підтримано.

«За» – 78.

Рішення не прийнято.

Поправка 68. Осадчук. Не наполягає. А ви будете наполягати на своїх поправках, так?

Поправка 66. Бужанський. Не наполягає.

Поправка 67. Німченко. Не наполягаєте? Дякую.

Поправка 68. Німченко. Наполягає. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

НІМЧЕНКО В.І. Шановні колеги, я хочу звернути вашу увагу на те, що знову-таки порушується питання про втручання у сферу статутного Закону «Про судоустрій і статус суддів». Хочу сказати для молодих колег, які прийшли вперше до депутації України, що Конституційний Суд виносив три рішення з цього приводу, у тому числі починаючи з бюджетного закону, і вказав, що не можна вирішувати питання бюджетним законом, вносячи зміни до інших законів. Те саме

стосується і статутних законів, а цей закон, про який ідеться, є статутним.

Тому я просив би, шановні колеги (і це питання порушувалося на засіданні комітету, яке підтримали 11 чи 12 членів комітету), про те, щоб взагалі виключити цей законопроект із розгляду у Верховній Раді України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Додайте 10 секунд, будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І. Я хотів би, щоб доповідач підтвердив той факт, що на засіданні комітету мало місце голосування про виключення закону про статус...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Позиція комітету.

БОЖИК В.І. Саме поправка 68 не підтверджена комітетом. Але, Василю Івановичу, залишається чинна редакція закону, згідно з якою зміни до Закону «Про судоустрій і статус суддів» можуть бути внесені лише законопроектом про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів». Дійсно. Але ці поправки враховані на початку. Тобто головуючий їх не оголошує тому, що вони були враховані. А ваша поправка 68 не стосується цього, що ви щойно оголосили.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні? Усе одно наполягаєте. Добре.

Поправка 68 народного депутата Німченка не підтримана комітетом. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 74.

Рішення не прийнято.

Поправка 69. Крулько. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

КРУЛЬКО І.І. Я, чесно кажучи, чув з цієї трибуни, коли розглядається питання в другому читанні, різні відповіді. Деколи вони були абсолютно неадекватні, деколи були хороші. Але коли немає жодного пояснення, чому комітет діє так або інакше, таке я зустрічаю

вперше. Тому я все-таки хотів би, щоб на ті поправки, які ми подаємо, особа, яка доповідає від комітету позицію, надавала обґрунтування як народним депутатам, так і суспільству. Це ж важливо. Ми ж тут не займаємося громадською діяльністю, ми працюємо в законодавчому процесі. Тому я прошу все-таки, щоб ми якимось чином поважали один одного.

А щодо цієї конкретно поправки є прохання (до речі, воно буде дуже в тему), щоб усе-таки Вища кваліфікаційна комісія суддів у власному Регламенті сама визначала етичні правила поведінки, а ми не нав'язували їй це на рівні закону. Прошу пояснити, чому ця поправка відхилена.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Позиція комітету.

БОЖИК В.І. Комітет не підтримав цієї поправки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні за поправку 69? Добре.

Ставлю на голосування поправку 69 народного депутата Крулька. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 82.

Рішення не прийнято.

Поправка 70. Алексєєв. Наполягає.

АЛЕКСЄЄВ С.О. Шановні колеги, ця поправка стосується передачі повноважень до Вищої ради правосуддя і формування Вищої кваліфікаційної комісії суддів. Справа в тому, що, як уже казав мій колега Власенко, це неприйнятна, неконституційна функція щодо Вищої ради правосуддя. Порушується баланс органів судової влади. До речі, навіщо тоді так записувати в законі? Якщо ви взагалі хочете скасувати Вищу кваліфікаційну комісію суддів, скасуйте її, зробіть її департаментом Вищої ради правосуддя.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, наполягаєте на поправці? Наполягаєте.
Позиція комітету.

БОЖИК В.І. Комітет не підтримав рішення комітету залишити прийняту за основу редакцію без змін.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 70 народного депутата Алексєєва. Прошу визначатися та голосувати. Комітет її не підтримав.

«За» – 75.

Рішення не прийнято.

Поправка 71. Народний депутате Власенко, наполягаєте? Увімкніть, будь ласка, мікрофон. Думаю, що це остання поправка, після цього ми закриємо ранкове пленарне засідання Верховної Ради України.

ВЛАСЕНКО С.В. А можна таймер назад?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачте?

ВЛАСЕНКО С.В. Таймер назад, бо ви говорили, а не я.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте знову 1 хвилину. Дякую.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую, пане Голово.

Шановні колеги, ви знаєте, абсолютно необґрунтовано, непояснювано зменшена кількість членів ВККС. Абсолютно необґрунтовано, непояснювано зменшена кількість суддів Верховного Суду. Абсолютно необґрунтовано, непояснювано змінюється зараз режим призначення членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів.

Абсолютно ніхто не може мотивувати, чому це відбувається. Тому я не хотів би про це думати, але, чесно кажучи, мені це все виглядає, знаєте, як спроба взяти під контроль судову систему в особі Верховного Суду, Вищу кваліфікаційну комісію суддів і Вищу раду правосуддя.

Я ще раз нагадую, що цей законопроект уже передано Генеральним секретарем Ради Європи до Венеційської комісії. Колеги, ми отримаємо, на жаль, негативний висновок щодо цього законопроекту, тому що він суперечить усім попереднім висновкам Венеційської комісії. І що будемо тоді робити? Вибачатимемося, вносити зміни? Давайте не йти цим шляхом. Давайте відкладемо на повторне друге читання, отримаємо висновок Венеційської комісії і підготуємо цей законопроект...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Позиція комітету.

БОЖИК В.І. Комітет не підтримав. Рішення комітету – залишити прийняту за основу редакцію без змін.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні?
Ставлю на голосування поправку 71 народного депутата Вла-сенка. Прошу визначатися та голосувати.
«За» – 86.
Рішення не прийнято.

Шановні колеги, наш час ранкового засідання вичерпано. А, заче-кайте. Слово надається Руслану Олексійовичу Стефанчуку, 1 хвилина.

СТЕФАНЧУК Р.О. Шановні колеги, одне оголошення. Згідно з поданою заявою та відповідно до частини третьої статті 60 Регла-менту Верховної Ради України повідомляю про входження народного депутата України Копиленка Олександра Любимовича до складу депу-татської фракції політичної партії «Слуга народу». Вітаємо, Олек-сандре Любимовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Шановні колеги, ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Вечірнє засідання розпочнеться о 16 годині.
Дякую.